N 34

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 21 Marca v. s. 1821 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet petersburskich jest dnia 11 marca.

W. X. Jmć *Mikołay* przybył do *Nitawy* d. 2 t. m. o godzinie 3ciey z południa, i po odmianie koni w dalszą wyjechał drogę.

Dnia 22 stycznia umarł w powiecie olhopolskim, w miasteczku *Czeczelniku*, jenerał marszałek polny, wszystkich orderow rossyyskich kawaler, Hrabia *Jan Pazylewicz Hudowicz*. Ciało jego d. 11go wyprowadzono z właściwą stopniowi ceremonią do cerkwi ś. Michała Archanioła, a po odprawieniu ś. Liturgii i po mowie mianey przez pierwszego kapelana 2go woyska, przeniesiono do cerkwi protekcyi Panny Maryi, i postawiono do rozwiązania, gdzie ma bydź pochowane. Na tych obrzędach znaydował się jenerał jazdy naczelnie dowodzący 2giem woyskiem Hrabia *Wittgenstein*, zgromadzenie urzędników i obywateli różnych powiatów, i wszelkiego stanu ludu było nader wielkie. Półk 37 strzelcow, dział 11 artylleryi i szwadron żandarmów składały paradę pogrzebową. Po skończonych obrzędach duchownych nastąpiły wystrzały z dział i ręczney broni.

D. 8 lut. jeneralny gubernator Syberyi, senator, radca tayny *Sperański*, wyjechał z *Tobolska* do *Petersburga*. Opisanie jego wyjazdu zawiera wyrazy błogosławieństwa mieszkańców tamecznych, uwielbiających sprawiedliwość i oycowską troskliwość tego rządcy, połączone z żalem z przyczyny jego oddalenia się.

Przybyli do Petersburga: Hrabia *Rumiancow* kanclerz państwa z *Homla*; jenerał major *Bekleszew* z Ostroga; jenerał major Hrabia *Mussin-Puszkin* z Moskwy, jenerał major *Pietrow* I, dowódca 1szey brygady osiedloney z Nowgorodu.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 24 marca.

Niektórzy obywatele tuteyszey stolicy odebrali listy z *Wiednia* donoszące, iż Nayjaśnieyszy Pan ma przybydź do *Warszawy* około 13 kwietnia, a zabawiwszy tylko 24 godzin, uda się do *Petersburga*, gdzie chce stanąć na święta Wielkanocne. Nie mamy jednak urzędowey o tém wiadomości. (*z gaz. Warsz.*)

PRUSSY.

Berlin dnia 20 marca. Jego Cesarzowicowska Mość, Wielki Xiążę *Mikołay*, przybył tu z *Petersburga* i wysiadł w zamku królewskim.

Królewsko-polski jenerał Brygady *Falkowski*, przybył tu z *Paryża*.

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 13 marca. *Dostrzegacz austryacki* donosi, iż główna kwatera woyska naszego przeciwko neapolitańczykom była d. 3 b. m. w *Terni*. Przednia straż zaymowała liniją przy *Rieti*: środek dywizyi *Wallmodena* stał w okolicach *Casa-Vicentini* poza *Rieti*; dywizye Xiążąt *Wiedrunkal* i *Hessen-Homburg* obozowały pod *Terni*, dywizya *Lederera* zaymowała stanowisko między *Foligno* i *Spoleto*; artyllerya zaś odwodowa niedaleko *Narni*. Kilka oddziałów jazdy i artylleryi przyłączyło się w okolicach *Frascati* do korpusu jenerała *Stutterheima*.

Wiedeń dnia 17 marca. Listy z *Rzymu* pod d. 4 marca (pisze *Dostrzegacz austryacki*) donoszą, iż związek z krajem neapolitańskim jest bardzo trudny. Na wszystkich weyściach do tego Królestwa stoją pikiety, które zatrzymują podróżnych i wypytują się szczególniey o pochodzie i stanie woyska austryackiego.

Podług zapewnienia osób przybywających z *Neapolu* (pisze daley *Dostrzegacz*) panuje w tem królestwie wielki niedostatek pieniędzy. Rząd płaci samemi assygnacyami do banku, który je w małey ilości zaspokaja. Pożyczka 3 milionów dukatów (neapolitańskich) w sposobie loteryi, wybiera się z przymusem. Wszyscy urzędnicy, znakomitsi właściciele, wexlarze i kupcy, obowiązani są brać pewną liczbę losów po 20 dukatów każdy. Nakazano oraz dostawiać konie. Kto ma dwa konie, musi dać jednego, kto ma 4, musi dać 2, kto ma 5, musi dać 3. Kto zaś ma więcey niż 5, musi sobie tylko 3 zostawić. Urządzenie to sprawia wielkie nieukontentowanie w stolicy.

Wiedeń dnia 6 marca. Przytaczana niedawno, jako ni pewna wiadomość, że dodatek udzielony dla oficerów naszego woyska, przeznaczonego do zajęcia Neapolu, pochodzi od N. Króla Jmci neapolitańskiego, zdaje się bydź całkiem bez zasady. Zresztą powiadają, że trzymający teraz władzę w Neapolu chcą użyć naygwałtownieyszych środków, i że się im udało wzniecić w części narodu chwilowy zapał. Przez uporczywy systemat odporny zamyślają w pewnym względzie działać zaczepnie; ale waleczność i znajomość sztuki wojenney naszego woyska potrafią wszystko przezwyciężyć. Nadto przeznaczone są nowe posiłki do Włoch. (*Zuschauer*).

Gazeta wiedeńska, przez dodatek nadzwyczayny, wieczorem dnia 17 marca ogłosiła następujące

DONIESIENIE OD WOYSKA.

Główna kwatera Rieti dnia 8 marca 1821:

Wódz naczelny woyska cesarsko-austryackiego we Włoszech, jenerał kawaleryi, Baron *Frimont*, otrzymał odezwę Króla Jmći Obojey Sycylii do jego poddanych i w prowincyach tego królestwa rozszerzać kazał. Mając już przechodzić granice neapolitańskie, kazał na krótką chwilę wstrzymać swe poruszenia, ażeby poddani tego Króla mieli czas do powzięcia wiadomości o jego woli. Od-

działy woyska naszego były od kilku dni między *Foligno* i *Terni* zgromadzone. Przednia straż pod rozkazami F. M. L. Hrabiego *Wallmodena* stała w *Rieti*. Dywizya F. M. L. Barona *Stutterheima* zasłaniała Rzym w położeniu *Tivoli*.

Dnia 4 odezwa królewska i ta, którą dowodzący woyskiem jenerał do Neapolitańczyków wydał, zostały udzielone woyskom neapolitańskim, nayblizey z nami stojącym, i do prowincyy przesłane. W przekonaniu o wierności znakomitey większości narodu neapolitańskiego, tchnącego tém życzeniem, ażeby uwiedzionym poddanym otworzyć wszystkie drogi do powrótu, z umiarkowaniem kierowano krokami siły. Ale naczelnicy buntu tak dalece zapędem błędu są uniesieni, iż nie mogli uczuć się do powinności, i w rozpaczy żądają i szukają ofiary.

Jenerał *Wilhelm Pepe* od kilku dni większą część sił swoich połączył między *Civita Ducale* i *Aquila*; dnia 7 posunął się on z korpusem 10,000 ludzi ku *Rieti*. Dwie kolumny rozwinęły się na wzgórzach tworzących dolinę *Rieti*, i groziły tam otoczeniem przedniey straży jenerała majora Barona *Gepperta*; w tymże czasie ukazała się w prostym kierunku od *Civita-Ducale* ku *Rieti* postępująca kolumna.

Poruszenia tych różnych oddziałów były należycie wymierzone; punkta uderzenia dobrze wybrane, a lekkie woyska nasze nie myśliły, izby się one zbliżały w nieprzyjacielskim zamiarze, gdyż dotąd samemi tylko słowy pokoju przemawialiśmy do nich. Mocny ogień ze strony neapolitańczyków dał poznać, iż chcą woyny.

Walka zaczęła się o południu. Uderzenie nieprzyjacielskie było bojaźliwe. F. M. L. Hrabia *Wallmoden* rozkazał swey rezerwie pod *Casa-Vicentini* obozującey, ruszyć naprzód dla wsparcia jenerała majora *Gepperta*, i na obie boczne kolumny nieprzyjaciela z daleko mnieyszemi w liczbie woyskami uderzyć. Neapolitańczycy rzucili się w góry bez korzystania z pomyślnego dla siebie położenia mieysca. Główna kolumna cofnęła się do *Civita-Ducale*, i zrabowawszy to graniczne miasto swojego kraju, opuściła je o godzinie rotey wieczorem.

Nasza straż przednia osadziła to miasto niezwłócznie, a woyska nasze od mieszkańców przyjęte zostały jako oswobodziciele.

Strata z naszey strony jest 50 ludzi częścią zabitych częścią ranionych. W liczbie pierwszych straciło woysko kapitana *Smidt* z 7go batalionu strzelców. Rotmistrz Baron *Pfeil* z półku huzarów Króla angielskiego lekko, a podpółkownik *Braun* 1go batalionu strzelców ciężey są ranieni.

W jednymże czasie z nieprzyjacielskiem postępowaniem ku *Rieti*, oddział 3000 ludzi wyruszył z *Leonessa*, przeciwko stanowisku dowodzącego 3cim batalionem strzelców półkownika Barona *Schneidera*, pod *Pie di Lago*. Po krótkiey walce został przymuszony do szybkiey ucieczki, zostawując wiele zabitych i ranionych. W liczbie jeńców dostał się nam kapitan z głównego sztabu jenerała *Pepe*, iedna armata i kilka wozów amunicyynych. Noc przyśpieszyła odwrót i pomnożyła iego zamieszanie. Liczba zbiegów pomnaża się każdey godziny i wszystko dowodzi, że nie tylko mieszkańcy kraiu, ale nawet żołnierz nie chce dzielić szaleństwa kilku buntowników.

(W czasie drukowania tego doniesienia nadeszła wiadomość od F. M. L. *Wallmodena*, o zaszłych pierwszych krokach nieprzyjacielskich, która niezwłócznie udzieloną zostanie.)

NIEMCY.

Od brzegów Menu dnia 10 *marca*. Wszystkie władze policyyne w Bawaryi odebrały surowy rozkaz, aby jak nayprędzey zajęły się spisem młodzieńców, maiących lat 21. Nie kazano atoli woysku liniowemu zbierać się na ćwiczenia lub sposobić się do woyny. Gabinet bawarski (pisze gazeta strazburska) miał oświadczyć rozmaitym dworom, jako to niderlandzkiemu i t. d., iż zupełnie zgadza się z zasadami kongressu opawskiego.

ANGLIA.

Londyn dnia 6 *marca*. Córka Xiążęcia Klarency, która się niedawno zawcześnie urodziła, umarła dnia 4 b. m. Matka, obecna przy jey zgonie, zemdlała i padła na ręce małżonka swego. Dziecię to urodziło się d. 10 grudnia 1820; żyło więc 2 miesiące i 22 dni.

Królowa przyjęła wyznaczoną sobie od parlamentu pensyą roczną 50,000 funtów szterl., która się rachuje od d. 14 stycznia 1820 r.

Lord *Castlereagh* odebrał dnia 3 b. m. listy od Pana *William A'Court*, posła naszego w *Neapolu*; admiralicya dostała także list od admirała *Graham Moore*, który krąży na śrzodziemném morzu.

Słychać tu, iż neapolitańczykowie chcą wystawić stolicę na taki los, jakiego doznało miasto *Moskwa*, w przypadku, gdyby się austryacy zbliżyli.

Gazety tuteysze donoszą, iż traktat przymierza między Anglią, Danią i Szwecyą albo już zawarty, albo wkrótce zawarty będzie.

Deputacya obywateli westminsterskich, podała dnia 21 z. m. Panu *Burdett*, osadzonemu w więzieniu w *Kingsbech*, uchwalony niedawno adres podziękowania za jego gorliwość. Mowę miał P. *Shelton*, którego P. *Hobhouse* wprowadził. P. *Burdett* odpowiedział, iż teraźnieysze swoje uwięzienie poczytuje sobie za chwałę i szczęście; wynurzył oraz nadzieję, iż wypadki manchesterskie odniosą kiedyś karę, a skrzywdzeni mieszkańcy otrzymają zadosyć uczynienie.

FRANCYA.

Paryż dnia 7 *marca*. Majętność *Chambord* kupił Hrabia *Calonne* za milion 542,000 franków dla Xiążęcia *Bordeaux*, w imieniu tych, ktorzy dali składkę.

Na wyspie *Korsyce* uwięziono 11 ludzi. Niektórzy się bronili; jednego żandarma zabito, a wszyscy byli w wielkiém niebezpieczeństwie.

Wyprawiono ztąd gońca do *Madrytu*; zalecono mu, aby jak nayprędzey jechał. Przybył tu z *Madrytu* goniec gabinetowy angielski.

Zbiegli z *Madrytu* żołnierze gwardyi bokowey Króla hiszpańskiego, przybyli do tuteyszey stolicy.

W *Paryżu* utrzymywano, że baron *Pasquier*, minister stosunków zewnętrznych, żądał uwolnienia, dla tey przyczyny, że on przez *Londyn* uwiadomiony został, iż posłowie francuzcy, w *Laybach*, podług tajemnych, mimo jego wiedzy otrzymanych instrukcyy, działać byli obowiązani (*Zuschauer*).

WŁOCHY.

Neapol, dnia 20 *lutego*. Na sessyi parlamentu naszego d. 16 b. m. deputowany *Semola* wniósł, aby naród rozpoczął woynę błagając Boga o pomoc. Wezwano biskupów i proboszczów o nakazanie publicznych trzydniowych modłów. Pan *Paladini*, który na poprzedzającey sessyi podał skargę na deputowanego *Borelli*, iż go prześladował będąc prezesem wydziału bezpieczeństwa publicznego, uważając teraz, iż wszyscy obywatele powinni zapominać wzajemney ku sobie niechęci, podał parlamentowi pismo, w którém oświadczył, iż cofa swoję skargę, i prosi Pana *Borelli* o przebaczenie. Prezes uczynił uwagę, iż sam tylko patryotyzm może podobne wzbudzać uczucia, i wyrugować z serc ludzkich nienawiść i zemstę, które poróżniają rodziny, a często nawet i same narody. Czytano potém list

Barona *Bignon*, członka izby deputowanych francuzkich, przesyłają dzieło swoje o obronie konstytucyyney monarchii neapolitańskiey. Przyjął parlament tę ofiarę Pana *Bignon* i oświadczył podziękowanie. Pan *Fradieu z Senlis* (we Francyi) przesłał także parlamentowi wydane przez siebie dzieło. Podpułkownik *Falzetti* prosił o wolność zaciągnienia szwadronu jazdy, który kosztem swoim chce ubrać i uzbroić. Uznano ważność ślubów małżeńskich zawartych bez pozwolenia dowódców przez żołnierzy i maytków, aby w przypadku ich śmierci, pozostałe wdowy mogły pobierać wyznaczoną im od narodu pensyą. Xiążę Rejent przesłał prośbę Xiążęcia *Ascoli*, dawnego przyjaciela królewskiego, chcącego jechać na granicę i przelać krew w obronie oyczyzny. Przyjął parlament ofiarę tego starego jenerała, i w protokule swoim piękną o niey wzmiankę uczynił.

Na sessyi d. 16 b. m. przeczytano mnóztwo próśb, podanych przez ochotników, którzy chcą zbierać się w korpusy i ruszyć na granicę. Między innemi były także prośby wielu uczniów, którzy dokończenie nauk odkładają do oswobodzenia oyczyzny. Minister skarbu zdał sprawę o źródłach kraju w obecnych okolicznościach. Oświadczył, iż przyjął ofiarowaną sobie przez obywateli pożyczkę 10 milionów dukatów, która ma bydź oddana w 20 latach. Uczyniono potém wniosek, aby to, coby jaki korpus zdobył na nieprzyjacielu, należało do niego prawem własności.

Na sessyi d. 19 b. m. Pan *Strano* przeczytał adres parlamentu do sycylijczyków. Podał oraz prośbę wielu ochotników z *Messyny*, którzy chcą się udać na granicę. Zapadły potém następujące uchwały: 1) Nauczony parlament przykładem dawnieyszych napadów królestwa, uważając, jak niebezpieczném byłoby zostawianie stolicy rządu prowincyonalnego i powiatowego, oraz kass publicznych w mieyscach zajętych przez nieprzyjaciela, stanowi, iż w przypadku wkroczenia nieprzyjaciela, intendenci, poborcy i t. d. przeniosą papiery i kassy w naybezpiecznieysze mieysce prowincyi swojey. Samowolne opuszczenie mieysca urzędowania, kiedy nie jest zagrożone napadem, lub dobrowolne bawienie w mieyscach zajętych przez nieprzyjaciela, będzie ukaranem jako sprzyjanie nieprzyjacielowi. Każdy urzędnik znaydujący się w mieyscu zajętém przez nieprzyjaciela, i tam bawiący, utraci swóy urząd. 2) Zważając wniosek rządu uczyniony przez ministra woyny, i chcąc wszelkiemi sposobami przykładać się do obrony oyczyzny, parlament narodowy stanowi: Przez ciąg woyny będą 4 wielkie intendentury woyskowe w kraju neapolitańskim. Jedna w 3 prowincyach *Abruzzo*, *Labour* i *Molise*; druga w 5 prowincyach Kalabryi; trzecia w prowincyach *Capitenate*, *Otranto*, *Bari* i *Basilicate*; czwarta w mieście *Neapolu* i prowincyi neapolitańskiey. Obowiązkiem tych urzędników będzie wysyłanie nowozaciężnych żołnierzy milicyi, potrzeb wojennych i żywności do woyska; przykładanie się do obwarowania mieysc zdatnych do tego; psucie mostów i gościńców w przypadku potrzeby; ułatwianie działań morskich; czuwanie, aby użycie *Gerillasow* odpowiadało zamierzonemu celowi i t. d." Radził potém minister woyny założyć szpitale woyskowe na granicy. Parlament zostawił mu zupełną w tey mierze wolność, przyrzekając wyznaczyć potrzebny na to fundusz. W dalszym ciągu obrad przyjął parlament rozmaite prośby o utworzenie korpusów i kompanii ochotników. Celnicy prosili także, aby mogli iśdź przeciwko nieprzyjaciołom. Nakoniec Pan *Borelli* przeczytał rapport, z którego się okazuje, iż nierównie więcey obywateli udało się na granicę, aniżeli liczba ich była oznaczona; żądał dodatkowego funduszu 250,000 dukatów, i podał projekt pożyczenia tey summy od naybogatszych kupców i właścicieli gruntowych. Przyjął parlament wniosek jego. Upoważnił potém deputacye prowincyonalne, aby się zajęły dostarczeniem potrzeb dla woyska, za zapłatę bądź gotowemi pieniędzmi, bądź assygnacyami do skarbu narodowego.

Pan *Blanch*, major przy sztabie głównym, napisał następujący list do szefa głównego sztabu woyska: „Przekonany, iż powinności każdego obywatela wzmagają się w miarę darów, jakiemi go Opatrzność obdarzła, i których w społeczności używa, mam zaszczyt oświadczyć, iż zrzekam się płacy przez cały ciąg woyny."

Na nadzwyczayney sessyi parlamentu d. 15 b. m. uchwalono. „W przypadku woyny pozwala się wszystkim cudzoziemcom służyć pod chorągwiami narodowemi. 32 batalionów legionów oddaje się znowu pod rozporządzenie rządu do użycia ich w potrzebie przeciwko nieprzyjacielowi. 7 batalionów milicyi i legionistów z prowincyi *Abruzzo*, oddaje się także pod rozporządzenie rządu. Utworzą się junty prowincyonalne, złożone z właścicieli dla zapewnienia żywności dla woyska. Gdyby okoliczności wojenne wyprowadziły woysko nasze za granicę, w tym razie obchodzić się będzie po przyjacielsku z krajami i mieszkańcami włoskiemi. Wszelkie dostawy będą płacone gotowemi pieniędzmi lub assygnacyami do skarbu narodowego. Ustanowi się w Sycylii kommissya tymczasowa rządowa, złożona z 7 członków."

Podczas pierwszey sessyi parlamentu dnia 13 b. m. taki był natłok na rynku *San Carlos*, i ciekawość publiczności, chcącey się dowiedzieć o postanowieniach parlamentu, do tego doszła stopnia, iż parlament dobrowolnie przedsięwziął zakończyć sessyą pod gołém niebem na wspomnionym rynku; co wśród huczných radośnych okrzyków zgromadzonego ludu nastąpiło.

Słychać, iż w tym jeszcze miesiącu zawinie z *Kadyxu* do tuteyszego portu 74rodziałowy okręt liniowy hiszpański i 48miodziałowa fregata.

Dnia 21. Jedna z gazet tuteyszych donosi, iż gabinet hiszpański podał dworom wiedeńskiemu i paryzkiemu, notę, w którey namieniwszy o liście okolnym, wydanym z *Opawy* przez trzy wielkie dwory do posłów swoich, i o zaproszeniu Króla neapolitańskiego, aby zjechał do *Laybach*, tak daley pisze: „Zebranie woyska austryackiego nad rzekę *Po*, w celu uskutecznienia postanowień kongressu, nadaje wspomnionemu listowi, ogłoszonemu za pojednawcze pośrednictwo, charakter nieprzyjacielskiego działania, i każe się domyślać, iż chcianoby w prawo narodów wcisnąć tę nową zasadę, że związek Monarchów może powoływać niepodległych Królów do stawania przed sobą, i rozstrzygać interessa narodów. Król Jmć Katolicki poczytuje więc za krok odpowiadający dostoyności tronu jego, i zasadom swoim, jako naczelnik monarchii konstytucyyney, aby wspomnionym dworom oświadczył, iż ani Król, ani naród hiszpański nie uzna wdawania się obcego mocarstwa do odmian, jakieby naród wspólnie z Monarchą swoim przedsiębrał w kształcie

rządu swojego; tym bowiem sposobem przypuszczałaby się przewaga jednego udzielnego narodu nad drugim, co jest przeciwném prawu politycznemu. Stosownie do tey zasady prawa narodów, nadającey każdemu narodowi władzę urządzenia domowych swoich interessów bez obcego nieżądanego mieszania się, protestuje się Król i naród hiszpański przeciwko wszelkim krokom, któreby przedsięwzięte zostały względem rządu i narodu neapolitańskiego, dla przymuszenia ich do poddania się woli zagranicznych mocarstw."

Dnia 22. Słychać, iż rząd nasz wezwał do służby woyskowey jenerała *Dumouriez*, mającego lat 82, który, jak wiadomo, przesłał plan obrony kraju neapolitańskiego; lecz wspomniony jenerał wymówił się podeszłym wiekiem swoim.

Kawaler *de Fontenay*, sprawujący interessa francuzkie, oświadczył ustnie Xiążęciu Rejentowi na prywatném wysłuchaniu, iż pełnomocni ministrowie Monarchy jego w *Laybach* donieśli mu o przystąpieniu do przepisów posłanych ministrom austryackiemu, rossyyskiemu i pruskiemu w *Neapolu*, w nadziei odwrócenia woyny, która narodowi neapolitańskiemu zagraża. Oświadczył oraz, iż ma rozkaz starania się wspólnie z posłami innych mocarstw i użycia środków pojednawczych, aby kray ten uwolnić od nieuchronnego nieszczęścia, na jakieby go woyna i próżny opór wystawiły.

Dnia 19 b. m. przybył tu z *Madrytu* nadzwyczayny goniec do posła hiszpańskiego, z wiadomością, iż 5000 katalończyków ofiarowało dobrowolnie usługę swoję neapolitańczykom, chcąc dzielić ich niebezpieczeństwa, jako braci swoich.

Na sessyi parlamentu d. 19 b. m. pod no projekt adressu do sycylíyczyków, donoszącego im, iż trzy północne mocarstwa chcą podbić południowe Włochy.

Xiążę Rejent wydał znowu niedawno odezwę do woyska. Wyraża w niey: „Wiem, iż tron, na który zostałem wyniesiony, jest żelaznym."

Dnia 23. Drugi list Hrabiego *Nesselrode*, rossyyskiego ministra interessów zagranicznych, pisany w *Laybach* d. 31 stycznia, do Hrabiego *Stackelberg*, posła rossyyskiego w *Neapolu*, jest w tey osnowie: „Do przepisów, które JW. Panu w głównym liście pod dniem dzisieyszym przesłaliśmy, załączyliśmy tłumaczenie listu Króla Obojey Sycylii do syna jego. Przyłączamy jeszcze dokładnieysze objaśnienie względem sposobu zapewnienia, na które Król Jmość Obojey Sycylii widział się obowiązanym zezwolić, bo tego sprzymierzeńcy jego dla powszechnego interessu połwyspu włoskiego żądali. Tą konieczną rękoymią spokoyności Włoch będzie tymczasowy pobyt woyska austryackiego, które nie inaczey weydzie do kraju neapolitańskiego, jak w imieniu mocarstw, które postanowiły nie pozwalać dłuższego utrzymywania się w *Neapolu* rządowi, utworzonemu buntem, i zagrażającemu bezpieczeństwu wszystkich sąsiedzkich krajów. Woysko to zostawać będzie pod rozkazami Króla; zajęcie kraju uważa się tylko za przemijający środek, i w żadnym przypadku nie uwłacza bynaymniey polityczney niepodległości królestwa Obojey-Sycylii. Możesz JW. Pan oświadczyć Xiążęciu Kalabryi, iż wiesz o postanowieniu w tey mierze mocarstw sprzymierzonych. Jeśliby wspomniony Xiążę zlecił JW. Panu, abyś to ogłosił, dopełnisz woli jego, i w tym razie możesz łatwo donieść o przechodzie woyska i uspokoić umysły w *Neapolu*; ogłaszając otwarcie prawdziwy cel i charakter tego zajęcia. Gdyby zaś Xiążęciu Kalabryi zdawało się zachować milczenie o tém zapewnieniu, natenczas JW. Pan stosować się będziesz zupełnie do przykładu jego. Trzeba jeszcze uwadomić JW. Pana, iż w skutku obrad sprzymierzonych mocarstw, żadna kontrybucya wojenna nie będzie nałożoną na królestwo Obojey-Sycylii, jeśli dobrowolne naganienie wypadków zaszłych d. 2 i 6 lipca nie zniewoli mocarstwa sprzymierzone do użycia siły oręża. W przeciwnym zaś razie, gdyby woyna wybuchnęła, mocarstwa te nie potrafią przeszkodzić, aby królestwo to nie musiało ponosić wszystkich jey skutków. Przytoczone tu zamiary sprzymierzonych Monarchów większą jeszcze kładą odpowiedzialność na tych, którzyby oyczyznę swoję obarczyli klęskami ślepego uporu. Możesz JW. Pan uwiadomić Xiążęcia Kalabryi o tém, co w *Laybach* względem zaniechania lub potrzeby kontrybucyi wojenney postanowiono. Wiadomość ta będzie zaiste użyteczną dla tego Xiążęcia, aby mógł w całey rozciągłości wystawić korzyści, jakie przyniesie dowód zaufania, którego Król wyciąga. Od woli tego Xiążęcia zależeć będzie ogłosić postanowienia mocarstw w tey mierze, lub nie ogłosić, w miarę, jak osądzi nayprzyzwoiciey dla interessu Króla i narodu jego. Gdy przecież wielka zachodzi różnica między ogłoszeniem a zezwoleniem na jaki środek, a zatém jeśliby jaki neapolitańczyk zapytał się JW. Pana bądź o czasowe zajęcie kraju, bądź o uwolnienie jego od kontrybucyi wojenney, w tym razie nie przystałoby zdrowey polityce taić postanowienia mocarstw w jednym lub drugim przedmiocie, i JW. Panu nie wypadałoby wahać się z oświadczeniem prawdy. (z *Gaz. Warszaw.*)

Podobne listy odebrali Baron *Ramdohr*, poseł pruski, i kawaler *Mentz*, sprawujący interessa austryackie w *Neapolu*.

Dnia 24. Nie odebrano tu jeszcze wiadomości o przeyściu woyska austryackiego za granice nasze i rozpoczęciu kroków nieprzyiacielskich czego się iednak codzień spodziewamy.

Przymuszona pożyczka, nałożona na wszystkie stany, i śpiesznie wybierana, sprawiła z początku nieiakie szemranie; lecz wiadomość o zbliżaniu się nieprzyiaciół wszystko uspokoiła, i każdy chętnie ią składa.

Adres parlamentu, podany d. 16 b. m. Xiążęciu Rejentowi, jest w nader mocnych wyrazach napisany; zachowuje jednak wielkie umiarkowanie względem sprzymierzonych monarchów, i wynurza nadzieję, że odstąpią od swoich postanowień.

Rzym, dnia 24 lutego. Słychać, iż korpus neapolitański zajął mocne stanowisko niedaleko *Terni* w kraju papiezkim, gdzie uporczywie bronić się postanowił.

Neapolitańczykowie zajęli *Rieti*, i chcą się posunąć do *Civita Castellana*. Woysko ich posunęło się do sławney kaskady w *Terni*, spiesznym pochodem opanowało *Terracina*, chce przeciąć związek przez błota pontyńskie, i popsuciem tam iezior, zalać całą okolicę. Spieszny pochód neapolitańczyków wprawia w zadumienie.

Woysko austryackie, które trzema korpusami ciągnęło przez *Ankonę*, *Terni* i *Siennę*, zwróciło się na prawą stronę, i wszystkie 3 korpusy idą przez *Rzym* do *Vellętri*.

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 34.

Wilno dnia 21 Marca 1821 roku v. s.

WŁOCHY.

Od granic włoskich, dnia 5 marca. List prywatny z *Rzymu* pod d. 28 lutego donosi, iż woysko neapolitańskie stojące w okolicach *Fondi* i *Kapui*, ruszyło po większey części spiesznie do *Abruzzo*, co czyni domysł, iż teatr woyny będzie w górach.

Całe woysko austryackie ciągnące do kraju neapolitańskiego, wynosi 60,000 głów, których 45,000 należy do głównego korpusu, a 15,000 do korpusu hrabiego *Wallmoden*, który poźniey ma się złączyć z głównym korpusem. Podług urządzenia Pana *Köller*, jeneralnego intendenta woyska, założono wielkie składy żywności w kilku mieyscach kraju papiezkiego i toskańskiego.

Słychać, (pisze gazeta hamburska) iż Król *Ferdynand* nie wydał jeszcze oświadczenia, ani za ani przeciwko nowey konstytucyi neapolitańskiey; co dopiero ma nastąpić za przybyciem jego do *Neapolu*, aby nie mówiono, iż nie był zupełnie wolnym. Mówią także, iż trzy dwory sprzymierzone podpisały oświadczenie względem środków, jakichby sobie życzyły w *Neapolu*, i że je podano Xiążęciu Rejentowi neapolitańskiemu.

Mówią, iż eskadra rossyyska przepłynąwszy z czarnego morza przez *Dardanelle*, pokaże się na środziemném morzu.

Podług nayświeższych wiadomości z *Neapolu*, panuje tam porządek i spokoyność. Rozeszła się wieść potrzebująca potwierdzenia, iż austryacy stoczyli w okolicach *Tivoli* utarczkę z neapolitańczykami.

Karbonari (Węglarze), którzy niedawno wpadli do kraju papiezkiego dla ogłoszenia rewolucyi, nie byli to neapolitańczykowie, ale powstańcy z *Benewentu* i *Ponte Corvo*, posiadłości papiezkich w kraju neapolitańskim. Przyłączyli się do nich inni ludzie, zbiegli z rozmaitych części Włoch. Zdaje się, iż parlament neapolitański odrzuci prośbę mieszkańców *Benewentu* i *Ponte-Corvo*, aby mogli dać 1,600 ludzi do woyska neapolitańskiego.

HISZPANIIA.

Madryt dnia 25 lutego. Pan *Jabott*, minister morski, ma bydź wysłany ztąd w szczególném zleceniu do *Rzymu*.

170 zakonników w prowincyi Murcyi oświadczyło chęć wystąpienia z klasztoru.

PORTUGALIIA.

Lisbona dnia 24 lutego. Obrady stanów są bardzo spokoyne. Projekta do praw biorą się przyzwoicie na uwagę. Dnia 12 b. m. Pan *Robello* przeczytał projekt adressu do Króla, z wystawieniem mu sposobu zaprowadzenia teraźnieyszych władz krajowych, i wynurzeniem życzenia, aby Monarcha tak wszystkie zaszłe odmiany, jako też konstytucyą, zatwierdzić raczył. Gdy była mowa o artykułach konstytucyi względem religii, przypomniał Pan *Firrao*, iż wypędzenie żydów z Portugalii zmnieyszyło zamożność i ludność krajową. Radził, aby dane przez Królów przywileje żydom przywrócono i potomkom ich powrócić do kraju dozwolono. Wniosek ten odrzucono. Uchwalono powszechną amnestyą dla wszystkich, którzy od roku 1807 opuścili Portugalią.

Fregata nasza *Perle* przyłączy się do dwóch okrętów liniowych hiszpańskich i wspólnie z niemi popłynie do *Neapolu*.

Dnia 13 b. m. zawinął tu bryg portugalski z *Fernambuco*, zkąd w końcu grudnia wypłynął. Mówiono tam o uzbrojeniu okrętu liniowego *Juan IV*, na którym oboje Królestwo Ichmość mają się udać z *Rio-Janeiro* do Portugalii. Mieszkańcy prowincyi *Fernambuco* oświadczyli, iż chcą popierać wspólną sprawę z portugalczykami. Rząd jednak wymógł na nich obietnicę, iż zamysł swóy nie prędzey przywiodą do skutku, aż po odebraney odpowiedzi z *Rio-Janeiro*, aby rozlewu krwi uniknionо. Uchylono tam zakaz czytania gazet europeyskich i mówienia o rewolucyi portugalskiey.

SZWECYA.

Sztokolm dnia 2 marca. Przybył tu onegday z Norwegii goniec, i przywiózł niespodziewaną wiadomość, iż były Król szwedzki, *Gustaw Adolf*, podał na piśmie żądanie stanom norwegskim, aby mu nadały prawo obywatelstwa. Stany chcą wprzód zasięgnąć zdania Monarchy w tey mierze.

Sztokolm dnia 6 marca. Wczoray zrana mieliśmy tu mroz 30 stopni.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 18 marca: rubel srebrny, 3 ruble kopiejek $84\frac{1}{4}$, czerwony złoty nowy rubli 11 kopiejek 72, stary rubli 11 kopiejek 53; imperyał rubli 37, $37\frac{1}{2}$ kopiejek.

Wolno Drukować Ignacy Reszka Radzca Koleg. Kom. Cenz. Czł. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Obserwacye meteorologiczne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmia. w powie
	dn. 19 średnia.	27 cal. 8,83 lin.	+ 3,92 stopn	Połud. Wschod.	Pochmurno
	dn. 20 średnia.	27 — 8,1 —	+ 2,07 —	Połud. Wschod.	Pogoda
	dn. 21 godz. 6	27 — 6,1 —	+ 0,25	Wschodni	Pochmurno

Arendowna dzierżawa.

1 Litewsko Wileński Gubernialny Rząd podaje do wiadomości, iż w dniu 1 apryla teraźn. roku odbywać się będzie w Rządzie licytacya na oddanie całego domu na Zarzeczu w Wilnie znaydującego się, byłego Wileń. kupca Alexandra Słuckiego, lub częściami w arendę, od dnia 23 apryla do 29 7bra tegoż roku z opłatą z góry za całe półrocze oświadczoney przy licytacyi pieniężney ilości, a zatem życzący należeć do tey licytacyi raczą w pomienionym terminie przybydź do rządowey izby. Dat 1821 roku marca 17 dnia.

Sowietnik Wincenty Ławrynowicz.
Sekretarz Kazimierz Nowicki.

2. Trocka dworzańska opieka na mocy Ukazów Rządu Guberskiego wileńskiego, w zamiarze pospiesznieyszego uzyskania z majątków obywatelskich trockiego Ptu, zaległych skarbowych podatków, postanawiając takowe majątki, pod wiedzą swoją będąc, jako to: 1 Solkieniki Kleczkowskiego 2 Karaciszki Wrotnowskiego, 3 Kiermeliszki Krasnosielskiego; 4 Szczukiszki Strawinskiego, 5 Butrymańce Bakowskiego i 6 schedę z exdywizyi wysokodworskiey w Radomyślu, dla Barbary Łąckiey wydzieloną, w proporcyą liczących się na onych remanentów jedne na rok, drugie na dwa i trzy lata, przez publiczną licytacyą wypuścić w arendę. Do odbycia takowey licytacyi, przeznacza następne termina: pierwszy dnia 30, drugi dnia 31, teraźnieyszego marca a trzeci ostateczny w dniu 1, następnego mca kwietnia 1821 roku w czém publiczność zawiadamiając, wzywa kontrahentów życzących wziąść powyżey rzeczone majątki w arendę, ażeby raczyli przybydź do miasta powiatowego Trok, na pomienione termina, z pieniędzmi, i dalszemi odpowiednemi solennościami.

Prezydent Ziem. Józef Zylinski.
Sekretarz Adam Kucewicz.

---

2. *Niżey podpisany urzędnik obwieszcza powszechność, iż w dniach 23, 26 i 28 teraźnieyszego mca marca 1821 r. z publiczney licytacyi będzie wypuszczony w jednoroczną arendowną tenutę dom JPanow Szlaków w Wilnie pod N. 398 na Trockiey ulicy leżący, życzący więc ony zaarendować raczą w powyższych terminach do licytacyi in fundo tegoż dnia odchodzić mającey przystąpić. Dat 1821 r. marca 14 dnia.*

Wincenty Malinowski B. M. W.

Przedaż i aręda.

1 *Dom murowany dwopiątrowy; a dworek drewniany pod N. 1289 i 1290 przy Ostrey bramie w mieście Wilnie, ze wszelkim zabudowaniem, dwoma ogrodami pewnego aktorstwa, granic bez długu dziedzictwa W. Kolegskiey assesorowey Mininowey jest do przedania w każdym czasie; oroz, jeśliby kto żaczył w nim mieszkać lub utrzymywać traktyer porządny, są pokoje piękne z meblem na 1szym i 2gim piętrze za cenę pomierną, o którey można dowiedzieć się u possesora arędownego tego domu.*

Loterya.

2. *Niżey podpisany zawiadamia biorących bilety na loteryą, na którą wypuszczone są, Lanszaft z Zegarem, Tabakiera złota, i gra nazywająca się Szachy srebrne wyzłacane, iż w dniu 27 teraźnieyszego miesiąca marca będzie się ciągnąć takowa loterya w domu Zawela Peysachowicza pod N. 95 na Zarzeczu po południu o godzinie czwartey.*

Berko Zawelowicz Carmaizé.

Sądy Exdywizorskie.

2. *Sąd Exdywizorski przedsiębiorąc ukończyć dzieło exdywizyi majątkow Zołnierowszczyzny, Filipowszczyzny i Turossy na satysfakcyą kredytorów zeszłych Felixa Suszyńskiego i Tadeusza Łapickiego oddanych, w dniu 28 februaryi idącego roku do Folwarku Filipowszczyzny w Pcie Dzisnieńskim sytuowanego zjechawszy, za nieznaydywaniem się wszystkich stron czynność swoją do dnia 7 marca zastanowił, w jakim terminie nierozjeżdżając się do finalnego rozbioru przystąpi, i wyrok ostateczny w krótkim czasie ogłosi. Gdyby więc kredytorowie i pretensorowie mający swoje stosunki do funduszow powyżey wymienionych osob, o tém mieli wiadomość, przez ninieyszą ostatnią awizacyą uprzedza się. Dat 1821 marca 5 dnia.*

Antoni Kulesza Exdywiz. Prezyd. Ignacy Kijakowski Exdywizor. Dominik Smolak Exdywiz. Antoni Skalnek Malinewski Rojent Exdyw.

Wezwanie kredytorow i pretensorow.

2. *Sąd Magistratu Miasta Wilna na mocy wyroku dnia 16 idącego mca marca zapadłego: uwiadamia wszystkich kredytorów, pretensorow i debitorów zmarłego Efroima Frohlanda, iż zająwszy się słuchaniem sprawy konkursowey rzeczonego Frohlanda takową w przeciągu dni dziesięciu nieodmiennie wezmie do namowy, żeby więc mający stosunki do pomienionego Frohlanda w jak nayrychleyszym czasie w sądzie ninieyszym z dowodami stawali, gdyż w przeciwnym zdarzeniu niejawiącym się kredytorom amissya w ich pretensyach, a z debitorami chociaż pod niestanność oczywisty nastąpi wyrok ostrzega, i dla tego o tém przez Gazetę Kur. Lit. trzykrotnie obwieszcza. Dat 1821 marca 16 dnia.*

Józef Krzyżanowski P. B. W.
Ignacy Misiewicz M. W. Rejent.

Wezwanie.

2. Massy funduszów i interesów JO. Xki Jeymości Stefanii Radziwiłłówny jeneralny Prokurator, w interesie teyże massy, mając potrzebę pozwać WW. Benedykta, Antoniego, Michała, Jana, Alexandra, Aloizego, Michała i Xawerego *Hołowniów*: Stanisława i Jakóba bracią, Józeffę in voto Granickę, Teressę in voto Czerniewskę, Ewę, Różę, Justynę i Elżbietę siostry *Boufałów* i *Boufałówny* do Sądu Kommissyi na interesa Radziwiłłowskie od rządu ustanowionego, w mieście Wilnie agitującego się, a niewiedząc i niemogąc powziąć wiadomości o mieyscu ich mieszkania, według przepisu organizacyi w artykule 37 § 3, dawszy przybić do drzwi sądowych kopiją i zeznać w aktach Sądu Kommissyi pozew, co na dniu 15 teraźnieyszego mca marca roku idącego 1821 spełniono, pomienionych Ichmościów wzywa do rozprawy w Sądzie, gdzie będzie rzecz o kassatę pretensyi do aktorstwa dóbr Lebiedziewa nieprawnie wroszczonych mimo kwitacyą Hołowniów r. 1587 nowembra 6, w metrykach Lit. przyznaną i mimo dokument reklamacyyny Rafała Boufała r. 1688 februar. 21: mocą jakowych dokumentów żądać będzie Prokurator sądzenia dla massy na WW. Hołowniach 50,000 zł. zarąk i zwrótu kosztów, a na WW. Boufałach i Boufałównach zarąki ważność rzecz wynoszącą i także zwrótu kosztów, jak dokumenta opiewają gołosłownie objawionych po 1,000 rubli srebr. na obu wyrażonych stronach. Za Prokuratora massy Izydor Salmohowicz Plenipotent Prawny.

Dom do najęcia.

2. *Dom narożny murowany na ulicy Wileńskiey ku Zielonemu Mostowi idąc N. 854 z pięknemi pokojami i meblami należycie urządzonemi, ze sklepami, staynią, wozownią, z magazynem na skład, z drwalnią zamczystą i z pięknym ogródkiem kwiatowym jest do najęcia bądź w całości bądź w części od ś. Jerzego. Ktoby sobie życzył mieć te wygody zechce zgłosić się do właściciela tamże mieszkającego.*

Bilard.

3. ***W domu W. Trefurta na Pohulance znayduje się do przedania bilard z całym porządkiem do gry, i prawie nowy. Chcący go nabydź, zechcą się udać do pomienionego domu.***

Do Xięgarni Uniwersyteckiey na ulicy Sto. Jańskiey w Wilnie, przybyły następuiące almanaki mogące służyć na podarunki, w czasie świąt, imienin i t. d.

Le petit menestrel un vol: in 32. orné de jolies figures, relié en papier glacé, doré sur tranche 1 50
— le même filets d'or . . . . 2 —
— le même relié en moire doré . . . 3 —
Almanach dedié aux dames, un vol. in 18 impr. sur pap. velin satiné et orné de belles gravures . . . . 3 —
— le même papier glacé-medaillon . . 3 75
— le même arabesque colorié . . . . 4 —
— le même relié en moire doré . . . 5 —
— le même arabesque colorié bordé d'or . 6 —
— le même satiné . . . . 7 —
— le même moire, paysages en couleur 12 —
Minerve des dames, ou cours complet d'*Iconologie morale*, par figures allegoriques, ornés de plus élégans rinceaux; jolie edition in 18. imprimée sur papier velin figures coloriées . . . . 3 —
— la même reliée en arabesque noir . 3 75
— la même arabesques coloriés satiné . 7 —
L'Abeille des dames, ou petit Manuel d'histoire naturelle, contenant les objets, le plus curieux de trois regnes de la nature et orné de jolies figures peintes en couleur. Un vol. in 18. impr. sur velin . . 3 75
— la même en arabesques coloriés . . 5 —
— la même en moire bordé d'or . . 6 —
Histoire naturelle en miniature suite à l'abeille des dames un vol. in 18. impr. sur pap. superfin velin figures peintes en couleur. relié en moire bordé d'or . . 8 —
L'Echo des Bardes ou le Menestrel dédié aux dames un vol. in 18 imprime sur papier superfin velin satiné, orné des gravures et musique gravé, relié en arabesque peint. en couleur bordé d'or . . . 6 —
— le même relié en satin figures peintes en couleurs . . . . 9 —
Fingal Poeme et autres poesies galliques par A. de Saint-Michel un vol. in 18 orné des jolies gravures . . . . 2 —
Les Rosiers jolie almanach orné de belles figures. Un vol. in 18. imprimé sur pap. velin par Didot, relié joliment bordé en or 3 75
— les mêmes relies en arabesque bordé en or . . . . 5 —
Homage aux Demoiselles redigé par Mme Dufrenoy un vol. in 18. orné de belles figures imp. sur pap. superfin velin, relié en papier glacé doré sur tranche . . . 3 —
— le même relié en arabesque color. . 4 —
— le même en moire bordé d'or . . . 5 —
— le même en arabesque en couleur . 6 —
— le même en moire, paysages, peints en couleur sur le couver. et l'etui . . . 15 —
Homage aux dames, un vol. in 18. orné de belles gravures impr. sur pap. superfin velin relié en papier glacé bordé en or 3 —
— le même relié en medaillon . . . 3 75
— le même arabesques simple . . . 5 —
— le même en moire . . . . 5 —
— le même arabesques color. bordé d'or 6 —
— le même arabesques satin . . . . 7 —
— le mêmes en moire paysages peints en couleur . . . . 12 —

Le Langage des fleurs par Madame Charlotte de *Latour*. Un Vol. in 18. suivi de tables des attributs de chaque heure du jour chez les anciens et du dictionnaire du langage des fleurs orné de figures coloriées relié joliment 4 50

Podziękowanie.

2. *Niżey podpisani, następne do Gazety Kur. Lit. czynim oświadczenie. Dobra Bayki zwane, od praesens, w pcie prużańskim położone, dawniey zeszłych, Rafała Nietyxy koniuszego brzeskiego, i Michała Lewkowicza cześnika brasław. dziedziczne, a teraz do aktorstwa niżey podpisanych należące, z racyi mnogich szachownic i zepsutych granic, między temiż, koniuszym Nietyxą i cześnikiem Lewkowiczem, tudzież dalszemi sumieżnikami, od pół wieku kosztowny zaprowadzony został proceder, w ciągu ktorego, po dziesięcio-letniey na gruncie czynności, w roku 1788 zapadł dekret podkomorski, od jakowego, założona została appellacya, z takiego powodu, w Trybunale Lit., na Sąd marszałkowski wyszła remissa, ta, gdy dla zaszłey śmierci aktorow, a poźniey zmiany krajowey, skutku swego nie wzięła, za ustanowieniem przeto wolą Naywyższą Sądu Gran., między teraźnieyszemi aktorami, z jedney strony w Sądzie Gł. 2go Depart. gubernii grodzieńskiey o skutki dekretu podkomorskiego, a z drugiey, powodem założoney appellacyi w Sądzie Granicz., nowy rozpoczął się process. Między tym, skracając nieprzyjemną koley procederową, tak do umorzenia szachownic dekretem podkomorskim w wielu mieyscach jeszcze nieułatwionych, jako też do rozpoznania kwestyi i kategoryi appellacyą obniesionych, za dobrowolną zgodą aktorów w processie takowym będących, przez dokument wspólnie zawarty, z odgłosu powszechney opinii, JW. Tomasz Leńkiewicz b. Marszałek Ptu Mozyr. i kawaler, za medyatora i sędziego, dla ostateczney decyzyi, obranym i zaproszonym został. Skutkiem czego, mimo odległość mieysca, o mil kilkadziesiąt od mieszkania swego położonego, JW. Marszałek Leńkiewicz, powodowany jedynie do czynienia dobrze drugim, wrodzoną sobie skłonkością, bez względu na bezkorzystną w tak ważnym dziele pracę, nie odmówił swey fatygi, a zjechawszy na mieysce z komornikiem ptu Mozyr., W. Kajetanem Marciszewskim w porze letniey przeszłego 1820 r. na jednym terminie, bez żadnych odkładow, całkowitą rzecz w przeciągu czterech tygodni, z naytrafnieyszą stronom dogodnością, domierzył satysfakcyą, i w mieyscu ciągłey tyloletniey rozterki, domowy pokoy, i dobrą harmonią, somsiadującym, na zawsze zostawił. Taki czyn, jako właściwy tylko wspaniałey duszy udział; chociaż żadney powierzchowney niepotrzebuje chluby, jednak my niżey podpisani, prócz uczucia wysokiego uwielbienia i wdzięczności dla JW. Marszałko Leńkiewicza, jakiemi serca nasze do niewygasłey pamięci są zajęte, podać jeszcze ony do publiczney wiadomości, znaydujem sobie w obowiązku.*

P. Józef Wysocki Podkomorzy Ptu Prużań.
Wincenty Lewkowicz.

Futerał.

2. *Roku 1821 mca marca 11 wieczorem o godzinie 7 przyjeżdżającemu do Wilna zgubiony został z bryki futerał blaszany, w którym znaydowały się mappy majątku Burbiszek WW. Szamb. Węsławowiczow, ktoby one znalazł proszę odnieść do W. Drozdowskiego Adwokata Sądu Gł. Wileń., a tam przyzwoitą nagrodę odbierze z należytą wdzięcznością.*

Groch cukrowy.

3. *W sklepie Domu dobroczynnosci wilcńskiey, znayduje się Groch Cukrowy rzadkiey wielkości i słodyczy do przedania, funt po zł. 2.*

1 Wiadomość o cenach *słożnych sprawocznych* w miesiącu septembrze 1820. roku w mińskiey gubernii ustanowionych, na żywność i materyały potrzebne do szpitalow wojennych, które ceny mają służyć za skazówkę przy targach w kommissyi Wileńskiego kommisoryatskiego Depo, dla opatrzenia w żywność szpitalow Mińskiego i Bobruyskiego.

Nazwiska żywności i materyałow, na gatunki podzielonych.	Rub.	Kop.	Termin targow i przetargow.
Krup owsianych do 8 pudow czetwierć	17	94	
Soli pud	3		
Słodu jęczmiennego czetwierć	11	39	
— — żytniego czetwierć	13	97	
Miodu przasnego pud	16		
Mąki pszenney pud	słożney ceny nie ustanowiono.		Pierwszy dnia 10, drugi 11 trzeci 13, a ostateczny przetarg dnia 20 miesiąca maja 1821 roku.
Mąki owsianey pud	1	35	
Mydła czarnego smolanego pud	19	50	
Patoki funt		46	
Mydła iadrowego pud	18	8	
Siemienia konopnego czetwierć	14	85	
Pensaku czetwierć	12	14	
Krup jęczmiennych czetwierć	16	45	
Swic łoiowych bez rurek	22	85	
Mięsa swieżego pud	5	5	
Stynki suszoney funt		80	
Łoiu baraniego pud	14	8	
Sadła swinnego pud	15	59	Pierwszy dnia 16 drugi 17 trzeci 18 a ostateczny przetarg dnia 23 maja 1821 roku.
Łoiu wołowego pud	słożney ceny nieustanowiono.		
Masła pud	19	22	
Oliwy funt	2	31	
Oleiu funt		50	
Kapusty kwasney szarey wiadro	1	31	
Burakow kwaszonych wiadro	1	8	
Jarzyny różney: kapusty, siekolniku, sczawiu i pokrzywy pud	1	94	
Mięty niemieckiey funt	1	42	
Chmielu pud	10	42½	Pierwszy dnia 24, drugi 25, trzeci 26 maja, a ostateczny przetarg dnia 2 miesiąca junii 1821 roku.
Cybuli zieloney funt		7½	
Klukwy czetwieryk	2	50	
Czosnku funt		16	
Chrzanu w korzonkach funt		12	
Cybuli w główkach funt		9½	
Drew sążeń miary trzech arszyn, z którego sążnia wypada iednopolannych drew cztery sążnie:			
Sosnowych	14	11	Pierwszy dnia 27 maja, drugi 3. trzeci 6, a ostateczny przetarg dnia 10 junii 1821 roku.
Brzozowych	14	79	
Sążeń drew iednopolannych	słożney ceny nieustanowiono.		

Osmey klassy [illegible] 2.
Sekretarz Bohdanow.
12 *klassy Kostylew.*

Doniesienie Teatru Polskiego.

Kompaniia Artystow Dramatycznych Polskich, po długiey niebytności, przybyła teraz do Wilna poleca się łaskawym względom, których Szanowna tuteysza Publiczność nigdy im nieodmawiała. Pałając szczerą chęcią jey służenia, dołoży wszelkich starań i usilności, aby się stać godną Jey Opieki. Przekonana tylokrotnie o dobroczynnych Jey względach, śmiało polega na wspaniałych sercach światłey Publiczności z tém słodkiem zaufaniem, iż umiejąc nagradzać obce talenta, rodaków swoich nieopuści w ich przedsięwzięciu, i swey pomocy im nieodmówi.

PRENUMERATA.

Autor *Słownika Techniczno-Botanicznego*, członek głównego rządu szkół *J. J. Mortynow*, przedsięwziął wydać nowe dzieło pod tytułem: *Trzey Botanicy*, w którém objęty będzie wykład znakomitszych systematow królestwa roślinnego, *Turneforta*, *Linneusza* i *Jussieu*. Przed każdym wykładem umieści się bijografija twórcy tego układu; daley nastąpi sam układ podług klass z dodatkiem wiadomości o Botanikach, którzy o roślinach pisali bez porządku układowego. Zamknie się xięga *planem Botaniki*, jakiey jescze nie mamy, a jaką życzyłiby mieć nawet naturaliści innych krajow. Dla talentów wszędzie jest otwarte pole. Może i w naszym kraju ukrywa się gdzie talent, któremu drogę tylko ukazać należy i wesprzeć względami rządu, ażeby plan mógł bydź wykonanym. Rękopism swoy poddawał autór pod roztrząśnienie główney zwierzchności narodowego oświecenia, która, uznawszy za rzecz pożyteczną i potrzebną, aby na jaw był wydany, polecił mi zająć się wydrukowaniem. Cena dzieła: w S. Petersburgu rubli 5, a w Moskwie rubli 6. Prenumeratę przyymują xięgarze: nadworny: *Sen-Floran*, *Słeninowie*, *Głazunow*. *Zaikin*, i *Swiesznikow*; a w Moskwie: kommissant uniwersytetu *Szirajew*. W tychże mieyscach można dostać wyż pomieniony *Słownik Techniczno-Botaniczny*, w *Petersburgu* po 15, a w Moskwie po 7 rubli. Imiona prenumeratorów będą wydrukowane na czele dzieła. O wyyściu dzieła oznaymi się przez gazety i dzieła peryodyczne. Chcący odnośić się do samego autora, raczą na listach zapisywać: *Rzeczywistemu pracy stanu Janowi Janowiczowi Martinowu członkowi głównego rządu szkoł.*